

navnlig markerer, at hidtidig praksis skal opretholdes. Efter denne er f.eks. strandbeskyttelseslinien (§ 15) og fortidsmindebeskyttelseslinien (§ 18) udtryk for et forbud, der sjældent gøres egentlige undtagelser fra. En tilsvarende karakter som strandbeskyttelseslinien har §§ 3 og 4, i hvert fald f.s.v. angår væsentlige indgreb, samt bestemmelserne om klitfredning og beskyttelsen af fortidsminderne, hvor dispensationsbeføjelsen, jf. stk. 1, er tillagt miljøministeren. Med hensyn til klitfredning svarer dispensationsadgangen til bestemmelserne i den gældende sandflugtslovs §§ 5 og 6.

Generelt bemærkes, at der ikke tilsigtes en ændring i den hidtidige dispensationspraksis, men at specielle samfundsmæssige, herunder især nationale interesser, fx i alternative energiformer såsom vindmøller, i den konkrete sag vil kunne medføre en forskydning af den vægt, der tillægges de naturbeskyttelsesmæssige hensyn, som bestemmelserne tilsigter at varetage.

Vedrørende *stk. 3* bemærkes, at mens varetagelsen af beskyttelsen af selve fortidsminderne er henlagt til miljøministeren som en konsekvens af de nationale interesser, der er knyttet til denne opgave, er beskyttelsen af fortidsmindernes omgivelser henlagt til amtsrådet. Imidlertid er der et behov for, at der sikres en sammenhæng mellem beskyttelsen af fortidsminderne og deres omgivelser, og at arkæologisk og kulturhistorisk sagkundskab inddrages i afgørelsen.

Dette er sikret ved, at miljøministeren kan bestemme, at der skal foretages høring. Ordningen svarer til den hidtidige arbejdsfordeling mellem fretningsnævnene og Skov- og Naturstyrelsen, og til det frimuneforsøg, der er etableret i Nordjyllands amt.

Bestemmelsen vil samtidig blive anvendt til at forenkle administrationen i de tilfælde, hvor den særlige kulturhistoriske sagkundskab ikke er nødvendig for sagernes afgørelse.

De udtalelser, der afgives efter bestemmelsen, vil – som efter de hidtil gældende regler – være en sagkyndig angivelse af, hvilke arkæologiske og kulturhistoriske hensyn, der bør indgå i afgørelsen. Amtsrådet skal således afveje disse hensyn over for andre hensyn i sagen. En sådan samlet afvejning vil ligeledes skulle finde sted i forbindelse med miljøministerens klagebehandling af en sag efter § 85. I klagesagen såvel som i amtsrådets afgørelse vil udtalelsen alene udgøre den sagkyndige vurdering af de særlige arkæologiske og kulturhistoriske aspekter i sagen og vil således ikke foregribe den samlede stillingtagen i en klagesag.

Stk. 4, 1. pkt. fastslår, at kommunalbestyrelsen er dispensationsmyndighed for så vidt angår sø- og åbeskyttelseslinien i byzone og sommerhusområder

samt skovbyggelinien, der alene opretholdes i byzone og sommerhusområder. Dispensationsadministrationen varetages således af den myndighed, der iøvrigt varetager lokalplanlægningen og bygge Lovgivningen. Særreglen om forudgående orientering af skovejere, jf. princippet i den gældende lovs § 47, stk. 3, videreføres i *stk. 4, 2. pkt.*

Til § 66

Bestemmelserne i *stk. 1* svarer i realiteten til de hidtil gældende regler i naturfredningslovens § 64. Reglen udelukker ikke, at der i særlige tilfælde efter myndighedens skøn kan ske tinglysning af andre betingelser end de i bestemmelsen nævnte.

En tilladelse bortfalder, når den ikke er udnyttet inden 3 år fra det tidspunkt, hvor den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. *stk. 2*. Den sidstnævnte 3-årsfrist, der er ny i forhold til den gældende lov, er også optaget i lov om planlægning og lov om råstoffer.

Begrebet tilladelse i *stk. 2* omfatter her, som andre steder i loven, også dispensationer.

Den gældende tidsfrist for udnyttelse af tilladelser efter naturfredningsloven er 5 år. Det skønnes imidlertid tilstrækkeligt med en frist på 3 år.

For tilladelser efter naturfredningsloven, der er givet inden denne lovs ikrafttræden, vil naturfredningslovens 5-årsfrist stadig gælde, jf. § 102. Efter § 103 gælder endvidere det princip, at sager om tilladelser efter naturfredningsloven færdigbehandles efter reglerne i naturfredningsloven, hvis sagen er modtaget før denne lovs ikrafttræden, men 3-årsfristerne vil efter § 103, stk. 1, også gælde for sådanne tilladelser.

Til § 67

Bestemmelsen omhandler retningslinier for amtsrådenes og kommunalbestyrelsernes administration, herunder mulighederne for at ministeren overtager afgørelser af mere vidtrækkende betydning, f.eks. hvor en afgørelse har konsekvenser udover den enkelte amtskommunes grænser eller er af national eller international betydning.

Stk. 1 omhandler call-in situationen, hvor en sag på forhånd eller under behandlingen i amtsrådet overtages af ministeren.

Stk. 2 svarer til den gældende naturfredningslovs § 43, stk. 7 og 8. Der vil med hjemmel i denne bestemmelse blandt andet kunne udarbejdes bindende retningslinier for amtsrådenes administration af bl.a. tilladelse til indgreb i de områder, der er beskyttet efter § § 3 og 4 samt for administrationen af beskyttelseslinierne i §§ 15–19.